

ZPRAVODAJ

č. 108

ČERVEN 2007

Vychází 3 x ročně

Ediční rada Zpravodaje: přátelé Vladislava Neterdová (odpovědná redaktorka),
Dana Velebová, Jitka Knížková a Soňa Neumannová

Tisk: Zdeněk Misík

Internet: www.zahradkari.cz/hortiklub

*Růže, růže, dej mi napít rosy,
Žízním k večeru a nemám sil...*

/Jaroslav Seifert – úryvek/

Vůně růží

udržení rozmanitosti druhů.

U květů rostlin a růží zvláště pozorujeme kromě tvaru, velikosti, barvy a trvanlivosti především vůni. Tu nazýváme duší květin, i když ta je zatím těžko definovatelná. Výstižný je výrok o růži: „Růže bez vůně není sice méně krásná, ale je méně poutavá a přitažlivá.“ Vůně květů není žádným luxusem, ale má racionální, praktický a estetický význam. U některých druhů rostlin odpuzuje, a tím je chrání před pozerem, u jiných, včetně růží, láká a přitahuje opylující hmyz. Nektar květů představuje slušnou potravu a vůně podporuje nálet čmeláků, včel a hmyzu. Tak je zaručeno opylení, tvorba semen, a tedy rozmnožování rostlin a

Tvorba vůní je složitý chemický proces, který se stále studuje, a získávají se nové poznatky, například o jejich složkách. Jednotlivé květní orgány, a mnohdy i list, se na tvorbě vůně podílejí různě i během procesu vývoje a kvetení.

Vůně vzniká především v okvětních lístcích, její intenzita se postupně zvyšuje s nakvétáním a s odkvétáním klesá. Tvoří ji nejen sepaly, petaly, ale také pestík, tj. čnělka a blizna i tyčinky. V těchto květních orgánech se tvoří tři typy aromatických látek. Jejich poměry se v částech květů liší obsahem. Hlavními producenty vůně však zůstávají především korunní plátky květů. Vůně růží obsahuje nenasycené aromatické kyseliny, alkoholy, fenoly, terpeny a jejich deriváty, rozmanité estery, éterické oleje, pryskyřice, silice a další látky. Jejich podíl je různý, a tak je dnes u růží známo asi 27 druhů vůní růží.

Intenzita vůně je nejsilnější v ranních hodinách, dále před bouří, za dusného počasí, za horka. Závisí tedy na denní době, vzdušné vlhkosti, intenzitě světla, půdních podmínkách, výživě, zdravotním stavu a stáří keře. Mladší květy, jejich tlustší nebo lesklé petaly a jejich horní části, mladší a tmavé květy voní více.

Proto mnozí lékárníci při sušení květních plátků ustříhávali spodní, zužující se část, a tím dosahovali vyšší vůně. Tuto zkušenost lze využít při sušení pro takzvané „pot pouri“, vonné směsi.

Botanické druhy voní více než ušlechtilé odrůdy, mezi nimi se nejvíce cení vůně u skupiny velkokvětých. Mnohokvěté voní všeobecně méně, zvláště polyantky. Rychlené skleníkové odrůdy téměř nevoní. Různou vůni mají evropské a čínské druhy, tmavší voní více, světlé méně. Intenzivně voní odrůdy modré, hodně broskvově žluté, málo bílé. Vůně podléhá také módě a vkusu doby. V minulém století se po určité období vůně zavrhovala a vznikla skupina nově vyšlechtěných téměř nevonících čajohybridů. Toto období netrvalo naštěstí dlouho.

Dnes je vůně jedním z kritérií hodnocení novošlechtění růží, hlavně čajohybridů, a to speciální odbornou dámskou komisí podle všeobecně vypracovaných kritérií. V každém mezinárodním soutěžním rozariu, včetně našeho v Hradci Králové, se vyhodnocuje nejen všestranně nejlepší odrůda, která získá cenu „Zlatá růže“ (u nás v Hradci Králové), ale také zvláštní cenu za nejlepší a nejvýraznější vůni mezi hodnocenými novinkami. Stupnice vůní má deset bodů podle intenzity, pro každý bod je uvedena vzorová odrůda, např. bez vůně (1b.) Neues Europa, střední vůně Konigin der Rosen (5b.) nebo výrazné Crimson Glory (9b.).

U velkokvětých je pro zahrádku výběr vonící odrůdy snazší pro jejich velký počet a také u ostatních skupin (pnoucí, pokryvné atd.) je dost možností výběru. Z typů vůně se cení čistá vůně růže, citronová, jabloňová ovocná, konvalinková, fialková, kosatcová, kořenitá, medová a tak dále. Z botanických druhů voní *Rosa canina* po malinách, *Rosa rugosa* kořenitě, *Rosa hugonis* sladce atd. Z kulturních odrůd voní silně červená Duftwolke, žlutá Gloria Dei, medově žlutá Valencia, červená Kardinál, zlatožlutá Iriesia, růžová mini Rozmarin, pnoucí červená Dortmund, krémově růžová New Dawn, zlatožlutá Frühlinggold a nedostižná skleníková stará odrůda Märechal Niel.

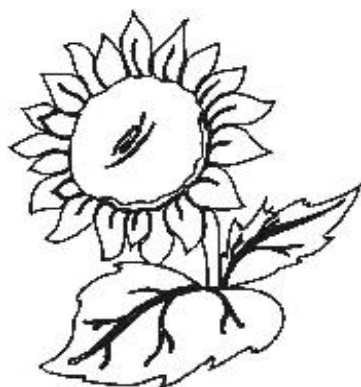
Vůně má velký význam hospodářský v parfumerii, známá je růžová voda a velmi drahý růžový olej. Největší růžové plantáže jsou v Bulharsku v okolí Rožanlyku. Pěstuje se především mrazuvzdorná botanická *Rosa trigintipetala* s květy, které mají asi 30 korunních plátků. Sklízí se zrána do jedenácti hodin dopoledne, kdy květ obsahuje nejvíce vůní a éterických olejů. Sklizeň je velkým místním svátkem a doprovází ji bohatý kulturní program a celá řada ceremonií, včetně dekorace hostů věncem z růží či rozprašování růžové vody na účastníky slavnosti z helikoptéry. Růže má opravdu historicky výsadní postavení mezi květinami.

/Bohuslav Jaša/

*Přes živé ploty veských zahrádek,
u domků železničních hlídačů,
svou zlatou hlavu zvedáš vysoko
ku zlaté tváři slunce, květinu.*

/J. S. Macher/

SLUNEČNICE

Krásná a užitečná

HEZKÉ slunné dny přispívají k dobré náladě. Není divu, že podobný účinek má na lidi po celém světě i rostlina, jejíž jméno je od slunce odvozeno – **slunečnice**. I jediná slunečnice, která na zahradě vyrostе, dokáže svým zářivým, veselým květem potěšit srdce člověka. A co teprve celé pole jasně žlutých květů!

Víte však, jak tato oblíbená rostlina získala svou popularitu? Skutečně se otáčí za sluncem? A opravdu je užitečná?

Cesta kolem světa

Původním domovem slunečnice bylo území od Střední Ameriky po dnešní jižní Kanadu. Indiáni zde slunečnici pěstovali. V roce 1510 n. l. Pak španělští cestovatelé převezli její semena přes Atlantik do své země a slunečnice se rychle rozšířila po západní Evropě. Zpočátku byla považována pouze za okrasu botanických a soukromých zahrad, ale přibližně v polovině 18. století Evropanům zachutnala její semena. Lidé tehdy také používali čaj z listů a květů slunečnic jako lék proti horečce.

V roce 1716 jeden Angličan získal koncesi, aby mohl ze semen slunečnic lisovat olej, který se pak používal v textilním a kožedělném průmyslu. Pro zbytek Evropy však byl slunečnicový olej neznámou věcí až do 19. století. Je sice pravda, že už v roce 1698 car Petr Veliký dovezl do Ruska slunečnicová semena, která získal v Nizozemsku, ale s komerčním pěstováním slunečnic se v Rusku začalo až ve třicátých letech 19. století. Avšak o několik let později už byla Voroněžská oblast producentem tisíců tun slunečnicového oleje. Pěstování slunečnic se brzy rozšířilo na sousední Ukrajinu a také do Bulharska, Maďarska, Rumunska a bývalé Jugoslávie.

V Severní Americe evropští osadníci nenásledovali příklad Indiánů a slunečnici nepěstovali. Paradoxní proto je, že pěstování slunečnic na tomto

kontinentu obnovili až koncem 19. století ruští imigranti. Dnes velká slunečnicová pole zdobí krajinu v mnoha zemích po celém světě.

Otáčí se za sluncem

Opravdu se slunečnice otáčí za sluncem? Ano. Její listy i květ jsou heliotropické, což znamená, že se natáčejí směrem k slunečnímu světlu. Rostlina si ve svých tkáních ukládá růstový hormon auxin. Větší množství auxinu je uloženo na straně odvrácené od slunce, a proto roste stonek směrem ke světlu. Jakmile je ale slunečnice v plném květu, heliotropismus se už neprojevuje a obvykle jsou květy trvale otočeny k východu.

Slunečnice se latinsky jmenuje *Helianthus annuus*. Toto jméno je odvozeno z řeckých slov „slunce“ a „rostlina“ z latinského slova „roční“. Zpravidla dorůstá do výšky asi dvou metrů, ale některé velké exempláře mohou dosáhnout výšky i dvojnásobně. Silný stonek s drsně pýřitými zelenými listy je zakončen velkým květenstvím s jazykovitými, zářivě žlutými květy. Ty obklopují tmavší střed tvořený menšími trubkovitými květy. Po opylení hmyzem se z těchto květů stanou jedlá semena. Střed mívá 5 až 50 centimetrů v průměru a může se v něm urodit 100 až 8000 semen.

Do rodu *Helianthus* patří desítky druhů a neustále jsou šlechtěny jejich nové hybridy. Pro zemědělské účely se však běžně využívají pouze dva druhy. Jedním je slunečnice roční neboli *Helianthus annuus*, která se pěstuje především pro výrobu slunečnicového oleje. Tím druhým je topinambur hlíznatý čili *Helianthus tuberosus*, který poskytuje hlízy podobné bramborám. Vyrábí se z nich cukr a alkohol a také se využívají jako krmivo pro hospodářská zvířata.

Ekonomický přínos

Většina slunečnic se pěstuje kvůli semenům, z nichž se lisuje vynikající olej. Používá se při vaření, přidává se do zálivek a je to surovina, ze které se dělají ztužené tuky. Semena mají vysokou výživnou hodnotu. Obsahují totiž 18 až 22 procent bílkovin a dalších hodnotných látek.

Mnozí mají v oblibě slunečnicová semena trochu opražená a posolená. Mouka ze slunečnicových semen se přidává do pečiva. Slunečnicový olej je součástí šamponů, balzámů na rty, krémů na ruce, tělového mléka a kosmetických přípravků pro děti. Dokonce se používá při výrobě průmyslového motorového oleje. Semena jsou navíc potravou ptáků a drobných zvířat.

Slunečnicová pole jsou rájem pro včely. Z jednoho hektaru slunečnic získají 25 až 50 kilogramů medu. Po sklizni květů zůstanou pouze stonky, které obsahují 43 až 48 procent celulózy. Ta se dá využít při výrobě papíru a jiných produktů. Další části slunečnic se silážují jako krmivo pro zvířata nebo se využívají jako hnojivo.

Ano, slunečnice je cenným darem pro lidstvo. Její krása inspirovala umělce, například malíře Vincenta van Gogha, který ji zachytil na svém slavném obraze

„Slunečnice“. Ať už roste kdekoli, zdá se, jako by slunečnice přinášela do zahrad a domovů slunce.

/od dopisovatele ve Švýcarsku/

Plži v zahradě

Plži tvoří vlastní třídu živočichů (Gastropoda). Název vychází z latinského označení (gaster=břicho, podos=noha). Z toho vyplývá že jejich břišní strana je potažena svalnatým výrůstkem, tzv. nohou. Existence šneků-plžů (slimáků a hlemýžďů) v zahradě, je pro zahrádkáře nepříjemnou záležitostí. Na základě skutečnosti, že plži-šneci mají tzv. rašplovitý jazyk s mnoha zoubky, který slouží k nastrouhání potravy, zlikvidují mladou výsadbu včetně květin, protože jim převážně živé rostliny slouží jako potrava. Tyto tvrdé zoubky, když jsou opotřebovány, vpředu vypadnou. Vzadu dorůstají nové řady zoubků. Toto se týká např. plzáka španělského, který k nám byl zavlečen v posledních desetiletích z Iberského poloostrova. K zvládnutí „boje“ proti tomuto přemnožení šneků-plžů se doporučuje sáhnout k přirozeným obranným metodám. Tyto jsou sice pracovně náročnější a nákladnější, ale dají se do komplikovaných ekologických souvislostí vlastní zahrady dobře integrovat. V každém případě nám však musí být jasné, že naprosté odstranění plžů ze zahrady není možné.

Nepřímá obranná opatření

Pomocí nepřímých opatření nemůžeme šneky trvale zničit, ale můžeme jejich existenci a výskyt v zahradě značně omezit.

- *Volba místa záhonů:* Záhony by měli být na volném, slunečném místě. To znamená, že záhony by měli být v dostatečné vzdálenosti od kompostů, nesekaných travnatých ploch, nebo jiných, na vlhkých místech a ve stínu ležících porostů.
- *Zpracování půdy:* Povrch zeminy bychom měli udržovat jemně hrudkovitý, tak aby nevznikali žádné hluboké brázdy a dutiny, ve kterých by šneci mohli klást vajíčka. Tohoto opatření docílíme jemným utužením zeminy pomocí malého válce. Mimo jiné pomáhá časté okopávání a hrabání, což snižuje kapilární přísun vody, na kterém jsou šneci – plži milující vlhko, závislí. Přes všechna tato opatření bychom měli v pozdním podzimu, po

prvních mrazech, začít s hlubším přerytím půdy, aby již nakladená vajíčka zmrzla.

- *Zalévání:* Nejen na obranu proti šnekům, ale i z důvodu ochrany rostlin a šetření s vodou platí: zalévat zřídka, ale vydatně, ne plošně, ale v bezprostřední blízkosti rostliny, např. pomocí zapuštěného květináče do zeminy v záhoně.
- *Mulčování:* Jako mulč je vhodným málo výživný, suchý, drcený materiál s ostrými hranami, např. sláma a rákos. Tyto materiály šneci neradi přelézají přesto, že vylučují sliz. Vrstva tohoto materiálu by měla mít max. Výšku 5 cm a teprve po vyklíčení rostlin v pozdější fázi jara rozprostřena, abychom zamezili evt. ukrytí šneků. Z tohoto důvodu je doporučeno též včasné odstranění této vrstvy na podzim.
- *Použití kompostu:* Kompost přesejeme a před použitím, viditelné šneky a jejich vajíčka z kompostu odstraníme. Také bychom neměli používat čerstvého, rostlinného odpadu z plošného kompostu, ale pouze dobře vyzrálou kompostovou hlínu. Na záhony nanést zeminu v tenké vrstvě (2-3 mm).
- *Podpora přirozených nepřátel:* Podporou přirozených nepřátel nejen šneků, ale i jiných nežádoucích živočichů může být založení kupek s listím, větvičkami, kamením a poskládaným dřevem, právě tak živých plotů, zahradních rybníčků a pomůcek k hnízdění ptáků. Tímto přispějeme k vybudování životního prostoru stonožek, pavouků, brouků, krátkokřídlého hmyzu, žab, užovek, ještěrek, myší a ježků, na jejichž jídelníčku jsou mimo jiné i šneci.
- *„Nepřátelské rostliny“:* Založení pruhů s „nepřátelskými“, aromatickými rostlinami a bylinami (jako je tymián, šalvěj, máta), bývá často uváděno jako ochrana záhonu, ale není jejich žádnou spolehlivou ochranou proti šnekům.

Přímá obranná opatření

Přímá obranná opatření vykazují částečně velmi dobrou účinnost, ale jsou často pracovně velmi náročná a v mnoha případech spojeny s relativně vysokými náklady.

- *Sbírání:* Jeden z nejjednodušších a nejefektivnějších způsobů ochrany je sesbírání šneků. Vhodné je sbírat šneky za vlhkého počasí a šera. Doporučujeme použít ochranných rukavic, sliz šneků je nepříjemný a těžce omyvatelný. Nejrychlejší a nejméně bolestivou metodou usmrcení šneků, je polití vařící vodou. V žádném případě neposypávat šneky solí, která způsobí pomalou a velmi bolestivou smrt. Odnesení posbíraných šneků na jiné místo, je jen krátkodobým vítězstvím. Slimáci jsou za prvé schopni

překonávat větší vzdálenosti a za druhé, na místě odložení se rozmnožují, čímž nás očekává další invaze.

- *Návnady a „umělý úkryt“*: Vylepšené a „koncentrované“ vysbírání je možné pomocí návnad, např. afrikántagetes, hořčice, pampeliška, půlky brambor, opadané květy, jetel, psí a kočičí krmivo. Také prkna, posekaná tráva a velké listy, položené ve velké vzdálenosti od zahradních ploch, které chceme ochránit, jsou šneky navštěvovány. Předpokladem této metody je kontrolování výskytu a následné posbírání. Jako velmi účinná se jeví tato ochranná metoda, když ji použijeme ještě před vlastním růstem sadby na záhonech.
- *Ochranné pruhy*: založení ochranných pruhů z určitých materiálů na záhonech bývá sice často doporučováno, ale má i některé nevýhody. Piliny a kamenná moučka ztrácejí svoji působnost při vlhkosti, hašené vápno zapříčiňuje velké zvýšení PH-hodnot, popel ze spáleného dřeva může zapříčiňovat zvýšení prvků těžkých kovů, rozbité skořápky vajec jsou k dispozici pouze v malém množství a posyp dusíkatým vápnem zapříčiňuje nežádoucí masivní zásah uvolněním kyanidu, čímž trpí životní prostor pod zemí.
- *Plot jako ochrana před šneky-plži*: Jako plot proti šnekům nebo ochranný val, nám poslouží pozinkovaný plech, nebo beton, jehož horní hrana je zahnutá směrem od záhonu. Tento plůtek je asi 10 cm vysoký a zapuštěný 10 cm hluboko do země. Další alternativou jsou tzv. elektroploty, na které je připojena malá baterie s napětím. Před instalací plotu musí být šneci ze záhonu odstraněni. Nevýhodou ochranných plotů proti šnekům je jejich nákladná instalace. Ochrana přichází v úvahu pouze pro jednotlivé záhony a nikoliv pro celou zahradu.
- *Kvas ze šneků-plžů*: K výrobě kvasu nasbíráme velké množství plžů (cca 100), dáme je do kbelíku, zalijeme je vařící vodou abychom je usmrtili. Tuto nádobu pevně uzavřeme a obsah necháme 2 týdny stát a kvasit. Po té tento kvas rozředíme a vylijeme na ohrožená místa v zahradě, nikoliv na rostliny.
- *Pivní past*: Pro pivní past použijeme kelímek z umělé hmoty nebo menší sklenice, které zapustíme do země tak, aby byl okraj nádoby 1-2 cm nad zemí. Tímto zamezíme pádu jiných živočichů do pasti. Nádobu naplníme pivem nebo levným vínem, ale pouze takové množství, aby šnek při snaze se napít, musel vlézt do nádoby. Nejlépe je dát na nádobku malou stříšku, abychom zabránili odpařování alkoholu a zamezili zvýšení hladiny tekutiny dešťovou vodou. Tyto pasti by měli být v určitých časových odstupech vyprazdňovány a znovu nově naplněny.
- *Chov kachen a slepic*: Dobrou ochranu nám umožňuje chov kachen a slepic, které žerou nejen plže, ale i jejich vajíčka. Nevýhodou však je, že

chov drůbeže vyžaduje odpovídající péči a přístřeší. Drůbež se živí nejen šneky, ale i rostlinami, které vyhrabává a tím nám způsobí škodu na vegetaci.

- *Hlístice – Nematoden:* Průmyslově rozmnožené parazitické hlístice (přípravek Nemaslug), (*Phasmarhabditis hermaphrodita*) jsou přírodní paraziti šneků. Přípravek Nemaslug – Nematodense se přidává do vody, kterou aplikujeme zálivkou do zeminy. Tito paraziti vniknou dýchacími cestami do organismu plže a uvolní bakterie. Tyto způsobí otok štítu redukovaného hubicí přípravku pod názvem Schneckenkorn. Přípravek vlhkostí nabyde, nerozpadá se vlivem deště a následného sucha, čímž si udržuje svoji účinnost. Modré zbarvení odstrašuje ptactvo. Nepoužívá se celoplošně, pouze mezi rostliny.

Běžný Schneckenkorn obsahuje látky Methiocarb, Thiodicarb nebo Metaldehyd, a účinek všech těchto látek se snižuje s klesající teplotou. Tyto látky mohou ohrozit jiné druhy živočichů, jako žížaly, brouky a ježky. Ježci by však museli požit značné množství látky, aby si ublížili. Běžný Schneckenkorn bychom měli opatřit malou stříškou, jelikož se při dešti rozpouští.

/zdroj: Bavorský zemský svaz pro zahradnictví a péči o venkov e.V./

Motýli České země

Trojská botanická zahrada se rozhodla po úspěšné výstavě motýlů z celého světa představit také ty tuzemské.

MOTÝLÍ SHOW od 1.6. do 1.7., denně 9 – 19 hodin, vstupné 50 – 100 Kč

Výstava nabídne návštěvníkům různé stránky života motýlů. Kromě nevšedních zážitků chce hlavně pobavit. Organizátoři motýlové akce instalovali motýlí expozice hned na několika místech zahrady, a dokonce „propojí“ botanickou zahradu s Trojským zámekem!

Čeští motýli se proletí speciální expozicí umístěnou pod Fata Morganou. Současně probíhající fotografická výstava Paví oka zachytí detaily motýlích křídel a Oranžerie trojského zámku přiblíží zajímavosti ze života motýla ve stejnojmenné expozici. Motýli pocházejí z Moravy od soukromé chovatelky. Housenky se živí kopřivami, zelím a čičorkou, stravu dospělých motýlů budou vedle lantan tvořit šalvěje, nepety a řezané květiny přímo ze záhonu botanické zahrady. Na konci výstavy se Troja promění v

motýlovou čtvrť, kdy pracovníci zahrady motýly vypustí do volné přírody. Po dobu trvání výstavy bude Fata Morgana otevřena i každé pondělí. Do stanu na výstavu létajících motýlů a housenek se návštěvníci dostanou na vstupenku do Fata Morgany. Před stanem bude zajištěna kontrola vstupenek. 1. června měli vstup na výstavu děti do 15 let zdarma, byl přeci Den dětí.

/převzato z tisku/

ZÁJEZDOVÁ SEKCE

Zahraníční zájezd na „Květinový ostrov“ Mainau do Kostnice a romantický zámek Neusdwenstein 20.-22.4.2007

Díky nabídce ing. Fr. Kolína, předsedy zahrádkářské organizace v Hodkovičkách Praha 4, se řada členů mohla zúčastnit zajímavého zájezdu do míst na pomezí německých a švýcarských hranic u jezera Bodensee. Z Prahy jsme vyjžděli ve večerních hodinách a ráno před osmou jsme byli připraveni na speciálně sjednanou časnou prohlídku ostrova. V osm hodin jsme se tedy buď individuálně nebo ve skupinách s plánkem v ruce rozešli do různých částí ostrova, každý podle svých zájmů, zaměření a svého zvoleného cíle.

Bylo tu mnoho k vidění, obdivování, fotografování a snímání na kameru. Každá část ostrova tvoří určitý zahradnický celek, vzájemně jsou propojeny cestičkami a terasami, aby vynikl půvab terénu. O údržbu se stará asi 60 zahradníků. Úchvatná byla alej metasekvojí v arboretu a arboretum samotné, dále bezbariérová zahrádka s vyvýšenými záhony, skleník s motýly a tropickými rostlinami, nejen pro děti selský dvůr s domácími zvířaty a s modelem vláčku „Marklin“. Impozantní byla i mohutná květinová aranžmá-výtvoř, jako obří květina, páv, ležící trpaslík! Mohla bych ještě zmínit zajímavosti: švédskou věž, zahradu v japonském stylu, skleník s kaktusy či sbírku botanických a šlechtěných růží. Růže bohužel ještě nebyly v plném květu. Zadní část zahrady skrývala barokní zámek a velký skleník s palmami, orchidejemi a tropickou květenou. Papoušci ve voliérách svým křikem jen dotvářeli exotickou atmosféru. Celý prostor ostrova sjednocovaly jarní rozkvetlé koberce, hlavně z cibulovin.

Příjemně teplý a slunečný den na ostrově rychle uběhl a my jsme se v 16 hodin vydali do Kostnice, abychom navštívili památky spjaté s osobou Mistra Jana Husa. Kámen, na místě hranice, kde byl Mistr Jan Hus upálen a Husův dům. Dále pamětihodnosti města Kostnice včetně původně románské baziliky P. Marie, později gotické, nyní s barokními prvky, kde Mr. J. Husa soudili.

Posledním zastavením na naší cestě byl zámek Neuschwenstein, vzdálený asi 200 km. Cestou k němu jsme obdivovali nádhernou krajinu kolem Bodenského jezera. Zámek samotný je situován na strmé, nedobytné skále. Vznikl z rozmaru krále Ludvíka II. v roce 1868 na místě zříceniny starého rytířského hradu. Protože Ludvík byl velikým ctitelem hudby R. Wagnera, nechal i interiéry zámku

vyzdobit výjevy z Wagnerových oper (Tanhauser, Lohengrin, Tristan a Isolda apod.) a vůbec celou atmosféru zámku podřídil chmurné wagnerovské atmosféře. Technické vybavení zámku plného středověkých věžiček bylo na svou dobu velmi moderní, ústřední vytápění, rozvody teplé a studené vody. Před odjezdem domů jsme ještě stihli půvabnou vyhlídku na Marien Grücke od jižní strany zámku. Vrátili jsme se ve večerních hodinách spokojeni a plni dojmů.

/Olga Pultrová/

Výlet Hortiklubu do jižních Čech 19. 5. 2007

Letošní první klubový výlet nás přivítal přepychovým počasím. Už jen pohled na svěží jarní zeleň pod zářivě modrou oblohou rozjařoval blaženou náladou všechny zúčastněné.

Zamířili jsme na jih. Jako první jsme navštívili zahradu manželů Vostřákových v Růžené u Milevska. Rovinná zahrádka s korytem potůčku a menší betonovou nádrží předcházela kamennému ráji, kde rostly nádherné exempláře dračíků, hořců, lewisií, různých zvonků, pěkných česneků a pro většinu z nás i nevidaný růžový flox. Vypukla nákupní horečka a oba manželé se nám obětavě věnovali, nabídli nám nahrnkované rostlinky, a když to nestačilo, rovnou vyrývali všeliké požadované poklady i přímo z jejich stanoviště ve skalce, takže do autobusu jsme už přišli pořádně zatížení.

Další kamenný ráj jsme našli u pana Bartůňka v Záhoří u Písku. Byla to s mimořádnou péčí a vytríbeným citem zbudovaná prostorná skalnatá plocha uprostřed dvora, orámovaná okrasnými keři, se stromovou kolkvitií. Na loučce u tůňky krásně kvetly prstnatce, vstavače a jiné evropské orchideje. Estetické prostředí nenarušovaly ani produkční a provozní plochy zahrady a dvora, všude bylo co obdivovat. I nabídka rostlin ke koupi byla zajímavá, počínaje půvabnými kapradinami, přes skalničky po zajímavé trávy, konifery a opadavé keříky.

Po poledni jsme měli možnost projít se městskou památkovou rezervací Prachatice, prohlédnout si pěkně upravené čisté náměstí, gotický kostel sv. Jakuba staršího a parčík za hradbami.

Osvěžení procházkou jsme zamířili do Vlachova Březí k panu Brouskovi. Do třetice jsme si vychutnali kamennou zahradu, pracně zbudovanou na prudké stráni nad strží s potůčkem. Po kamenných schodech jsme dospěli na dno strže, kde rostla vlhkomilná květena v sousedství parádních azalek a rododendronů a odtud zase vystoupali mezi keři a borovicemi po strmé cestě zpět k domu. Po tomto výkonu jsme obdivovali našeho hostitele, který musí tak náročnou cestu absolvovat při práci na zahradě několikrát denně. Přesto byla ve vzorném pořádku, vypletá, upravená a plná zajímavých rostlin.

Výlet jsme zakončili návštěvou u členky Hortiklubu, přítelkyně Jany Slavičkové v Mladíkově u Vacova. Její rodina užívá rozsáhlý pozemek s pěkným roubeným stavením, dvorem, užitkovou zahradou s okrasnou částí, věnovanou skalce. Všude bylo vidět usilovnou práci a snahu po zachování hodnotného

materiálu a stylu. Ale Slavíčkovci zušlechtili nejen vlastní dvůr a dům, s přáteli a za získané podpory místních lidí zachránili před devastací místní kapličku, která, jak ukázal průzkum památkářů, je architektonickým skvostem z 11. století. Za to jim patří náš obdiv a veliký dík. Stejně jako za příjemné posezení se svačinou, co nám u Slavíčků připravili. Byl to příjemný závěr vydařeného dne.

Výlet prostě neměl jedinou chybu, bylo nádherně a opět jsme se seznámili s šikovnými lidmi, kteří dokáží kolem sebe tvořit krásu.

/přítelkyně Molhancová/

NAKONEC NĚCO NA ZAMYŠLENÍ

DEN

Den, to je vlastně slovo. Taková jednotka.

Nezdá se být dlouhá, ale ve skutečnosti je.

Jeden den, to je kus života.

Ne malý, protože za den stihneš spoustu věcí.

Ne každý je velký, ale každý den je stejně důležitý.

I když se nestane nic mimořádného, nic se neděje.

Každý den je důležitý, protože ho žiješ.

Vnímáš, cítíš, děláš spoustu věcí.

Každého dne uživej, jak jen můžeš. Život je krátký.

/Martina Staviářová ze sbírky Dobré ráno živote/

Za věcnou správnost příspěvku ručí autor.

Redakční rada si vyhrazuje právo přednostně přijímat příspěvky v elektronické podobě, nebo psané na stroji, v krajním případě čitelné a přehledné rukopisy s dostatečným řádkováním. Podle potřeby má právo je krátit a stylisticky upravovat.

Uzávěrka Zpravodaje č.109 je 15. 9. 2007.